

Ds. Beyers Naudé bezocht 22 september vorig jaar de Vrije Universiteit. De foto werd genomen toen hij de senatus contractus vertelde over het Chr. Instituut. Ds. Naudé zit tussen prof. De Gaay Fortman en prof. Meuleman.

stelde, die diepe invloed heeft gehad op het hele denken over opvoeding. In Zuid-Afrika kristalliseerde zich dat in een concept van christelijk-nationale opvoeding met alle mogelijke gevaren, die zulk een afwijking en vervorming van het ware Christelijke geloof vergezellen.'

Geen geweld

Ds. Naudé verwerpt de gewelddadige weg. Toen hij jaren geleden eens in de aula van de Rijksuniversiteit in Utrecht preekte voor christen-studenten, gaf hij daaraan onomwonden uiting.

In een nabespreking met de studenten zei hij: 'Ik ben ervan overtuigd dat er voor de blanke Christenen nog veel meer mogelijkheden zijn om langs niet-gewelddadige weg veranderingen teweeg te brengen. Als u mij vraagt of de gewilligheid er is om dat te doen, dan zeg ik: om velerlei redenen niet. Vanwege de angst en de vrees van de

blanken in Zuid-Afrika over hun toekomst.' Dat antwoord bevredigde niet alle aanwezigen. Er was zelfs 'n student, die zich afvroeg of er niet 'n zekere lafheid mensen ertoe kon brengen om gewelddadig verzet af te wijzen.

'Dat is mogelijk,' antwoordde ds. Naudé. 'Het is mogelijk dat het motief om gewelddadigheid af te wijzen 'n lafheid kan inhouden. Maar het is ook zo, dat iemand, die 'n standpunt inneemt tegen gewelddadigheid in sommige opzichten moediger kan zijn dan iemand die gewelddadigheid kiest als de kortste en gemakkelijkste weg.'

Wie meent dat blank Zuid-Afrika één hecht blok vormt, dat onverbiddelijk gelooft in het zedelijk gerechtvaardigde van de apartheidspolitiek en dat geen spier van mededogen kent met het lot van de gekleurde en zwarte bevolking, vergist zich. Velen zijn in hun geweten gekweld, weet ook ds. Naudé, maar zij durven niet te spreken. Voor zo iets is in de Zuidafrikaanse situatie uitzonderlijke moed nodig, want de druk treft niet alleen wie spreekt, maar ook zijn vrouw en kinderen. Sociaal isolement is het eerste gevolg. Veel persoonlijke vrienden heeft ds. Naudé om zijn getuigenis verloren, maar andere kreeg hij terug. Mevrouw Naudé, dochter van een Duitse zendeling (Hernhutter), staat overtuigd achter haar man en zij brengt het op om de spanningen te verdragen.

Voor al de laatste tijd neemt de druk toe op leden van het Christelijk Instituut. Anonime rechts-extremistische elementen deinen zelfs niet voor terreurdaden terug. Op het huis van ds. Theo Kotzé, die de Kaapse afdeling van het Christelijk Instituut leidt, werden al tweemaal aanslagen met benzinebommen gepleegd. Ook is er op zijn huis geschoten. Het studiecentrum van het Christelijk Instituut in Mowbray beleefde tweemaal een poging tot brandstichting. Getracht is vergaderingen van het Christelijk Instituut met stinkbommen en peper te verstoren.

Zaterdagavond 9 september, dezelfde

dag als waarop de V.U. in Nederland het bericht over het ere-doctoraat publiceerde, brandde de kerkzaal in Rondebosch af, waar het Christelijk Instituut zojuist de jaarvergadering had gehouden. De brand is vermoedelijk met petroleum gesticht. Vooraf had ds. Naudé een anoniem telefoontje ontvangen dat hij 'nu aan de beurt was'.

Ere-doctoraat

Het besluit van de Senaat van de V.U. om ds. Naudé een ere-doctoraat te verlenen (promotor dr. G. C. Berkouwer), is als volgt gemotiveerd:

'Ds. Beyers Naudé heeft in zijn theologische arbeid aangetoond dat de christelijke theologie door de inhoud van de christelijke overlevering zelf onontkoombaar voor de eis gesteld wordt samenleving en evangelie van Jezus met elkaar te confronteren. Voor zijn deel heeft ds. Beyers Naudé deze confrontatie door zijn theologische arbeid tot stand gebracht en daarvan op bevrijdende wijze publieke verantwoording afgelegd. Hij heeft laten zien dat theologie daartoe eerst goed in staat is wanneer zij voluit theologie blijft en zich niet laat overheersen door welke ideologie ook.

In de tweede plaats kan men ds. Beyers Naudé beschouwen als een van de voorlopers van de thans zo veelvuldig ondernomen pogingen om ook in de theologie te komen tot een betere verhouding van theorie en praxis; ds. Beyers Naudé heeft vanaf de aanvang van zijn theologische arbeid gezien, dat theologische theorie maatschappelijke processen van gerechtigheid en verzoening op gang dient te brengen. In dit licht dient men niet alleen de oprichting van het Christelijk Instituut te waarderen als de institutionalisering van deze nieuwe verhouding van theologie en praktijk, maar ook de even moeizame als moedige weg van vreedzame beïnvloeding en overtuiging die dit instituut heeft bij het bestrijden van racisme en apartheid.

In de derde plaats behoort het tot de theologische verdiensten van ds. Beyers Naudé dat hij door kennis van zaken rassenvooroordeel metterdaad heeft kunnen terugdringen. En dat niet alleen bij de blanke bevolking van zijn eigen land, maar ook bij de organisaties van de zgn. separatistenkerken, waarbij miljoenen Bantoes zijn aangesloten; mede door zijn optreden in dit opzicht is er een begin van overbrugging van de kloof tussen deze en de zgn. historisch kerken. Ook op grond daarvan kan men de arbeid van ds. Beyers Naudé waarderen als voorbeeldig voor wat theologie kan bijdragen aan interracialie gerechtigheid en verzoening.'

WEEKBLAD VRIJE UNIVERSITEIT

20e JAARGANG

NUMMER 3

15 SEPTEMBER 1972

Eredoktoraat voor ds. Beyers Naudé

De senaat van de Vrije Universiteit heeft in zijn zitting van 18 augustus besloten een doctoraat honoris causa in de theologie te verlenen aan ds. C. F. B. Naudé, directeur van het Christelijk Instituut van Zuid-Afrika te Braamfontein, Zuid-Afrika. Van dit besluit wordt eerst nu mededeling gedaan, omdat — naar gebruik — betrokkene eerste zelf te kennen moet geven het eredoktoraat aanvaardt; ds. Beyers Naudé heeft thans laten weten dit doctoraat gaarne te aksepteren. Het is nog niet bekend waar en wanneer de uitreiking van bul en cappa zal plaatsvinden. De fakulteit der godgeleerdheid heeft prof. dr. G. C. Berkouwer aangewezen als promotor.

De overwegingen, die tot het senaatsbesluit hebben geleid, zijn:

Personalia

Potchefstroom en van 1959-1960 predikant te Aarvolkoren en

Het besluit van de subfakulteitsraad kwam niet alleen na een brief van de SRVU aan alle subfakulteiten, waarin een dergelijk verzoek werd gedaan, maar vormde tevens de inleiding van een verzoek van een plenaire vergadering van de vraggroep bedrijfs-

Kontra-
kaarten
voerd'

Pam
In een
uigeke
SRVU
prof.
log.
Diep-
hebis
dekan
men 't
wijst
we
pe.

